

Szop pracz na posesji - poradnik dla mieszkańców

Szop pracz to inwazyjny gatunek obcy (IGO), który zagraża rodzimej przyrodzie, niszcząc lęgi ptaków i wypierając lokalne zwierzęta. Gdy zagnieździ się na posesji, nie wolno go łapać samemu; należy zabezpieczyć jedzenie, zgłaszać obserwacje do urzędu gminy oraz wezwać specjalistów lub dzierżawcę obwodu łowieckiego do jego bezpiecznego odłowu. Zgodnie z polskim prawem, wszelkie koszty związane z usunięciem szopa pracza z terenu prywatnego oraz działania eliminujące zwierzę ponosi właściciel posesji, natomiast do zadań Urzędu Gminy należy prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz monitorowanie skali zjawiska na danym obszarze.

Zagrożenie dla rodzimej przyrody i zdrowia

Szop pracz pochodzi z Ameryki Północnej i jest klasyfikowany jako Inwazyjny Gatunek Obcy (IGO) stwarzający zagrożenie dla Unii Europejskiej oraz Polski.

- **Demolka w ekosystemie:** Plądruje gniazda ptaków (niszczy jaja i zjada pisklęta), poluje na małe ssaki, płazy i gady oraz niszczy ich siedliska. Jest ogromnym zagrożeniem m.in. dla fauny sąsiadującego z nami Parku Narodowego „Ujście Warty”.
- **Zagrożenie sanitarne:** Jest wektorem groźnych chorób i pasożytów, takich jak wścieklizna, świerzb oraz wysoce niebezpieczna dla ludzi glista szopa (*Baylisascaris procyonis*).

Co zrobić, gdy szop zagnieździ się na posesji?

1. **Zachowaj bezpieczny dystans:** Nie zbliżaj się do zwierzęcia, nie próbuj go głaskać, oswajać ani płoszyć z bliska – w sytuacji zagrożenia bywa agresywne.
2. **Usuń źródła pokarmu:** Absolutnie nie dokarmiaj szopa i zabezpiecz odpady.
3. **Zgłoś fakt do Urzędu Gminy:**

Poinformuj urząd o obecności zwierzęcia na danym obszarze w celu monitorowania populacji IGO.

- Zgłoszenie do Urzędu Gminy:

Stanowisko ds. ochrony środowiska i gospodarki wodnej

95- 759 18 92, 95 – 759 12 11 w. 42

e-mail: ug@gorzyca.pl

1. **Działaj na własny koszt:** Podejmij kroki w celu eliminacji drapieżnika ze swojej działki, wynajmując uprawnione do tego podmioty.

Kto odpowiada za usunięcie szopa i ponosi koszty?

Zgodnie z Ustawą o gatunkach obcych, teren prywatny podlega zarządzaniu przez jego właściciela lub zarządcę.

- **Obowiązek właściciela:** Jeśli szop pracz zagnieździ się na Twojej działce, musisz podjąć działania w celu jego wyeliminowania na własny koszt.
- **Rola Urzędu Gminy:** Urząd Gminy w Górzycy nie finansuje i nie przeprowadza odłowu zwierząt z terenów prywatnych. Do urzędu zgłasza się wyłącznie sam fakt występowania szopa na danym obszarze w celu mapowania ognisk i monitorowania skali problemu w gminie.
- **Zakaz wypuszczania:** Złapanego szopa nie wolno wywieźć do lasu i wypuścić – ponowne wprowadzenie IGO do środowiska jest przestępstwem.

Podmioty specjalistyczne - gdzie szukać pomocy?

Mieszkańcy mogą dokonać komercyjnego unieszkodliwienia szopa, korzystając z pomocy:

- **Specjalistycznych firm DDD (Dezynfekcja, Dezynsekcja, Deratyzacja):** Należy szukać firm oferujących „odłów dzikich zwierząt” lub „zwalczanie IGO” na terenie województwa lubuskiego. Firma musi działać zgodnie z Ustawą o gatunkach obcych (zapewnić humanitarne uśpienie osobnika przez lekarza weterynarii).

- Kół Łowieckich / Myśliwych: Szop pracz jest zwierzęciem łownym z całorocznym okresem redukcji. Na terenie zabudowanym myśliwy nie może użyć broni, ale może – w ramach prywatnego porozumienia z właścicielem – odłowić drapieżnika w żywołapkę i legalnie uśmiercić poza miastem.

Jak trwale zabezpieczyć dom przed szopem?

Szopy to inteligentne i bardzo silne zwierzęta, dlatego zabezpieczenia konstrukcyjne muszą być solidne:

1. Zabezpieczenie konstrukcji budynku

- Montaż stalowych siatek: Zasłoń otwory wentylacyjne i okienka piwniczne grubą, metalową siatką zgrzewaną (szopy łatwo niszczą plastik).
- Zablockowanie wejść na strych: Napraw uszkodzone dachówki i podbitkę dachową. Szop potrafi oderwać luźne deski, aby dostać się do wnętrza.
- Kaptury na kominy: Załóż metalowe kratki kominowe, uniemożliwiające wchodzenie do przewodów wentylacyjnych.

2. Odcięcie dróg wspinaczki

- Przycinanie gałęzi: Skróć gałęzie drzew rosnących blisko domu, aby znajdowały się minimum 2 metry od dachu. Szopy używają ich jak pomostów.
- Zabezpieczenie rur spustowych: Owiń rynny pionowe gładką blachą na wysokości około 1 metra, aby pazury szopa się ślizgały.

3. Likwidacja bazy pokarmowej

- Zamykanie śmietniki: Używaj pojemników na odpady z solidnym zatrzaskiem lub dociążaj klapy ciężkimi przedmiotami.
- Brak jedzenia w ogrodzie: Nigdy nie zostawiaj misek z karmą dla zwierząt domowych na tarasie po zmroku.
- Zabezpieczenie kompostownika: Używaj zamykanych kompostowników i nie wyrzucaj do nich resztek mięsa, ryb ani nabiału.
- Ochrona drzew owocowych: Regularnie zbieraj z ziemi opadłe owoce.